

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

17.01.2025 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

Телеграф

✓ Председателят на УС на АИКБ Васил Велев пред "Телеграф": Трябват компенсации за скъпия ток в региона

Г-н Велев, депутатите гласуваха механизъм, който да осигури финансирането на компенсациите за скъпия ток за бизнеса. Предполагам, че сте доволен, но остава ли в сила „жълтия код“ за евентуални протести на работодатели и техни служители?

- Очакваме днес (вчера – бел. ред.) законът да се приеме окончателно на второ четене и в зала. Това прави възможно до края на седмицата да бъде публикуван в „Държавен вестник“ и Министерският съвет да приеме програмата за компенсиране. Със служебния министър на енергетиката направихме такъв график. Междувременно, като че ли ще бъде сформирано правителство от парламента и това може да доведе до известно забавяне, но се надяваме такава да не се случи. Така или иначе програмата ще действа от първи януари, има общо съгласие за това, не очакваме да има промени. Но работата продължава, защото ние си обещахме в закон да укрепим средносрочно действие на такъв механизъм, който да се включва автоматично при кризисни ситуации на пазара, за да не се изпада в подобен вакуум и да има нужда от такива срещи, протести и т.н. Да има сигурност за компаниите, че няма да има неконкурентни цени на електроенергията, за да могат те да планират и да инвестират в България.

- Таванът отново ли ще бъде 180 лева за мегаватчас?

- Да, това е постигнато като съгласие и това е една цена, един таван, при който производителите на електроенергия получават достатъчно приходи, за да формират печалба. А пък за потребителите на електроенергия тези цени са поносими, макар и те да са по-високи, отколкото са за нашите конкуренти в Западна Европа, да не говорим за САЩ и Китай.

- Какво имате предвид, като казвате, че цените са доста над тези за конкурентите ви?

- Това че по дългосрочни договори електроинтензивната индустрия във Франция и Гърция например се снабдява по цени под 50 евро за мегаватчас. В Италия има тригодишни договори на 60 евро на мегаватчас. Това е около 100 лева, докато при нас е 180 лева. Но не е 300, а не е и 500. Когато има такава неопределеност, компаниите не инвестират, за да развият дейността си. В такива кризисни ситуации ограничават работата, свиват производството и калкулират, когато могат, по-високите цени в себестойността, което пък подклажда инфлацията. Затова е особено важно да има сигурност. Например днес (вчера – бел. ред.) в пазара „ден напред“ цената е 473 лева. Сами разбирате, че при една такава цена, която е повече от два пъти над този праг, компаниите не биха оцелели на международния пазар, а на вътрешния биха удвоили инфлацията.

- Защо се получават тези дисбаланси на общия електроенергиен пазар в ЕС? Преди няколко дни дадохте пример с Швеция, където цената е 30 лв. за мвтч, пък в България е 300, а сега научавам, че вече е над 400.

- Да, всеки ден е различно. Днес в евро е 242 евро в България и 63 евро в Швеция, виждате, че разликата е 4 пъти.

- Защо е толкова по-скъпо у нас?

- Защото в нашата част на Европа очевидно има повече проблеми, които се наслагват. Този най-ясен проблем е Украйна, която от нетен износител се превърна в нетен вносител и всъщност ние ѝ гарантираме енергийната сигурност. Но това го правим само близките до нея страни – България, Румъния, Унгария, Словакия. Има недобра свързаност на електропреносната мрежа в ЕС и всъщност евтината енергия, която е в Северна Европа, не може да стигне до Южна. А Западна Европа е в междинно положение – енергията там е по-евтина, отколкото в Източна Европа, но е по-скъпа,

отколкото в Северна Европа. На практика има три такива сегмента, три такива пазара в единния общеевропейски пазар. Тази картина няма да се промени бързо, това е свързано със сериозни инвестиции и в близките няколко години, до 2030 г. вероятно, трябва да има такъв защитен механизъм, за да има що-годе равни условия на компаниите от ЕС от гледна точка на енергия.

- Трябва ли нещо да се промени в самия дизайн на европейския пазар?

- Да, другият проблем е в самия дизайн на пазара. Всъщност пазарът приема цената на най-скъпата енергия, която затваря търсенето. Може тя да е само един процент, но тази най-висока цена се разпростира върху всички доставчици на енергия, независимо от техните оферти. На тях може да им е било достатъчно на три пъти по-ниска цена да продават, но най-накрая пазарът затваря на тази най-висока цена поради сбъркания дизайн. И има едни свръхприходи на някои генерации за сметка на свръхразходите в потребителите. Не така е организиран пазарът в САЩ, там той е много по-добре регулиран и е много по-близо до пазара, който е у нас за битовите потребители, тоест до регулирания пазар, където има микс от доставчици, които за първото полугодие на тази година дават цена 138 лева за мегаватчас. Има сигурна, гарантирана цена за целия ценови период и тя е много по-ниска от този праг, за който ние се борим.

- На европейско ниво говори ли се за промяна на дизайна на пазара?

- Говори се от много години за промяна, правят се изследвания, дискусии, сериозни анкети. Ние като АИКБ участвахме също в този процес. Но така и не се стигна до задоволително решение понеже има различни интереси на различните страни в ЕС. И това е един въпрос, който България не може да реши на европейско равнище за всички, но всяка страна по някакъв начин го решава индивидуално за себе си. Но това, което ние като общност в Югоизточна Европа можем да търсим от ЕС, е компенсиране на европейско равнище на тези страни, които имат по-високи цени поради това, че гарантират енергийната сигурност на Украйна.

- Някой от правителството дали е проявявал инициатива да искаме такова компенсиране?

- Не на този етап, но ние ще направим такива стъпки по наша линия като работодателска организация, член на европейската работодателска организация, участничка в европейската Тристранка, SGI-Europe - това са доставчици на услуги от общ интерес.

- Какво да очакват битовите потребители, когато те излязат на свободния пазар, на фона на тези високи цени на тока?

- Всъщност би следвало пазарът да бъде по-добре регулиран за участниците на т.нар. свободен пазар и в тази посока според нас трябва да са усилията и на европейско равнище. Битовите потребители, когато излязат на този недобре функциониращ пазар, трябва да имат, както и небитовите, механизъм за компенсиране при кризисни ситуации, тоест да има прагове, при които да се включват тези елементи на регулиран пазар и това трябва да бъде уредено със закон, такава е нашата позиция. Отделно енергийно бедните трябва да получават подкрепа и при нормална ситуация. А при кризисна – всички, тоест при преминаване на определен праг, трябва да се задейства този механизъм за компенсиране.

- Според вас за битовите потребители същият таван ли трябва да важи от 180 лв. за мегаватчас или може да е по-нисък.

- В цял свят битовите потребители имат по-висока цена от небитовите, защото това е един вид цена на дребно. Индуриалните компании потребяват много повече електроенергия, при тях тя е по цена на едро. Само в България и Унгария е обратното и битовите потребители имат по-ниска цена от индустриалните. Цената трябва всъщност да е еднаква на активната енергия и мрежовите такси трябва да са еднакви. И да получават подкрепа енергийно бедните. Тази еднаква цена трябва да е цената на микса, с който всеки производител да получава такава цена, че да възстановява производствените си мощности и да включва и печалба. КЕВР така смята цените на микса за регулирания пазар за бита у нас.

За АЕЦ „Козлодуй“ цената е 65 лева. За НЕК е 91 лева. За въглищните централи е много по-висока. Това са цените, които се събират от различните производители, прави се микс и се получава цената най-накрая за бита, която е 138 лева в това полугодие. Тази ниска цена е основно заради участието с по-голям дял на АЕЦ „Козлодуй“ с неговите ниски стойности от 65 лева за мегаватчас. Нормално е и така в останалите страни цената да е една и съща. А индустриалните консуматори, които получават големи количества енергия, ползват преференции като цена на едро. Те имат преки дългосрочни договори.

- Но на фона на ниските доходи в България това няма ли да натежи много на бюджетите на домакинствата?

- Не всички имат ниски доходи. Тези, които имат ниски доходи по смисъла на закона, попадат в групата на енергийно бедните и те ще получават помощи.

- И за средни доходи ще бъде трудно да се плаща токът при тези цени.

- Не съм съгласен с това, защото ако цената на микса е 165-170 лева, тя е близка до тази от 138 лв., която е в момента. И е нормално да се плаща толкова, колкото струва, не повече, но не и по-малко. Когато от популизъм всички домакинства, включително и богатите, плащат по-малко, отколкото нещо струва, някой плаща разликата. Този някой са или предприятията, бизнесът, или енергопроизводителите. Или се формира дефицит, който накрая води до финансова нестабилност.

- Казахте, че в Италия, Франция големите индустриални консуматори имат дългосрочни договори. А в България бизнесът купува на пазарния сегмент „ден напред“. Защо не се използват дългосрочни договори у нас?

- Точно така. Най-дългосрочният договор, който у нас съществува, е за един месец и е на цена 287 лева. Тя е такава, че не би оцелял един производител, при който енергията е голям дял в себестойността. Ние нямаме такъв механизъм за пряко предоставяне на енергия, примерно от АЕЦ „Козлодуй“, на цялата енергоинтензивна индустрия, това, което го има Франция. А в същото време се състезаваме на един и същ общ световен пазар с произвежданите продукти. Това изначално прави неравни условията, те са неконкурентни в България спрямо тези във Франция. Затова ние искаме поне в тези рамки, за които говорим, да има сигурност в средносрочен план, да сме сигурни, че цената няма да отиде над 180 лева в обозримо бъдеще.

- Как оцелява бизнесът, като в момента няма компенсация?

- Имаше програма и тази програма ще бъде продължена поне през първото тримесечие на тази година със сигурност. Поправките, които бяха направени в бюджетната комисия, дават възможност да бъде удължена през цялата 2025 г. Затова апелирахме към нашите колеги да не повишават цените, да не затварят производства, защото от 1 януари таванът ще бъде 180 лева. Тоест ние калкулираме тези 180 лева като таван. И търсим средносрочно решение на въпроса и допълнително за енергоинтензивната индустрия облекчени условия. Това ни остава като задача. Нека да повторим – тези компенсация не са от бюджета. Те са възстановяване на надвзетото от предприятията. Сбърканият пазар изсмуква повече, отколкото трябва, и фондът за сигурност на електроенергийната система възстановява част от това изсмукано в повече от предприятия. С вноски от електропроизводителите компенсира небитовите потребители. Това е една заблуда, че това са помощи. Не са помощи, тези пари не са от бюджета. Другата заблуда е, че това е само за бизнеса. Не е така. Тези компенсация са и за социалната система, за здравеопазване, за образование, култура. 600 000 са небитовите потребители и те не са само производствени предприятия. Тук са и болници, училища, детски градини, читалища, музеи.

- Вижда се, че от ВЕИ сектора вече изразяват недоволство, че ще им изземват повече приходи. Как ще го коментирате?

- Ние, предприятията, също правим ВЕИ-та на покривите. И цената, при която излиза сметката, е от порядъка 65 лева на мегаватчас. Това е начин за поевтиняване на енергията от самите предприятия. Прагът, над който се подстригваха приходите на фотоволтаиците, бе 300 лева. Тоест всичко над 65 лева е една добра печалба. Разбира се, че всеки бранш има някакъв браншови егоизъм и никой не иска да се раздели със свръхпечалбите. Но като общество няма да оцелеем, ако не правим това, за което говорим. Защото утре, ако убием индустрията, няма да има кой да купува ток от тези ВЕИ. Цялото интервю гледайте [ТУК](#).

[Economic.bg](#)

✓ Малкият и среден бизнес е ключов за работещите във въглищните региони

Малките и средни предприятия са ключови за преквалификацията на заетите във въглищните региони. Именно заради това трябва да им се обърне специално внимание и да се работи съвместно с институции, социални партньори, както и с големите компании и финансиращи организации.

Трябва да се подкрепят работниците, но и малките и средни компании, защото са част от веригата на стойността. За всички тях трябва да се мисли с грижата, за която се мисли за освободените работници“, заяви доц. Милена Ангелова, член на Европейския икономически и социален комитет и генерален секретар на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ).

Тя взе участие в международната конференция „Справедлив преход в Перник“, организирана от „Бранд Медия България“, издател на [Economic.bg](#), като част от [европейския проект „Кариерен преход на възможностите“](#).

Ангелова акцентира върху проблема с Перник и Кюстендил и районирането в България на ниво Nuts 2. Двете общини са част от Югозападния регион, но в него е включен и град София, който заради икономическите си възможности изкривява

картината. Така, на практика, за Перник и Кюстендил е трудно да се отдели адекватно финансиране, така че да посрещнат предизвикателствата на прехода.

София-град изкривява картината в целия регион и остава фалшив отпечатък върху Перник и Кюстендил“, заяви Ангелова.

Тя припомни, че при минала възможност за промяна на районирането на страната не е имало политическа воля и стабилност това да се случи. Сега обаче се отваря нов прозорец за промяна, от който България трябва да се възползва. По думите на Ангелова е формирана работна група с представителите на Министерството на финансите и Министерството на регионалното развитие. Има и изготвен доклад, който предлага 3 варианта за ново райониране в страната.

И при трите варианта София-град е отделен, за да не изкривява показателите на другите региони“, заяви Ангелова.

По думите ѝ предстоящият нов състав на ведомството трябва да реши дали да публикува доклада за обществено обсъждане, тъй като в началото на следващата година може да се правят промени.

Важни обществено-икономически и политически теми

БНТ

✓ Людмила Петкова: Очакваме изпълнение на критерия за еврозоната

Новата и старата власт бяха лаконични към това какво е наследството и какво предстои към този момент.

- В какво състояние оставяте държавата? На прага сме на влизането в еврозоната, ще има ли трудности за новото правителство?

"Очакваме изпълнение на критерия, след като бъде изпълнен и последният критерий за ценовата стабилност, да се подаде искане за извънредни конвергентни доклади. Приключихме 2024 г. с дефицит в рамките на критерия до 3%, така че очакванията ни са за приемане на Бюджет 2025 г. и действително страната ни от 1 януари 2026 година да бъде пълноправен член на еврозоната", заяви Людмила Петкова, служебен министър на финансите.

✓ Служебното правителство предаде властта на кабинета "Желязков"

След дълги дни на очакване както в обществото, така и в политическите среди, тук, на "Дондуков" 1, най-после влезе редовно правителство.

Традиционно приемане и предаване на властта с химните на Република България и ЕС и думи на досегашния служебен министър-председател Димитър Главчев, че всичко, което е поето като ангажимент е изпълнено, а влизането ни в Шенген и по суша е исторически успех.

Росен Желязков прие властта с думите, че колкото и да е символична тази церемония, тя показва непрекъсваемостта на държавното управление

Новите министри от кабинета "Желязков" влязоха в Министерския съвет заедно, веднага след полагането на клетвата .А досегашните ги очакваха в правителствената зала. Български и чуждестранни медии проследиха церемонията.

"Приключваме мандата на служебното правителство с удовлетворение за свършената работа, каза вече бившият служебен премиер Димитър Главчев.

Той изтъкна и успехите на кабинета:

"Можем да отчетем пълноправното приемане в Шенген, като забележителен успех, да не кажа даже исторически, отчитайки и усилията на всички преди нас, които са положени в тази посока".

Главчев добави, че се очаква утре или до дни да бъде съобщено, че страната ни изпълнява и последния критерий и за приемането ни в еврозоната – а именно ценова стабилност. Той пожела успех на Росен Желязков.

"Познавам ви много добре, г-н министър-председател, уверен съм, че ще продължите със същото темпо, с което и ние действахме досега. Повечето от членовете ги познавам лично и знам, че ще е така".

"Много важен за излизане от политическата криза е фактът ,че ще има редовен кабинет, който се ползва с политическа подкрепа, каквато служебното правителство нямаше", изтъкна още Главчев и добави 100- те дни толеранс, които неговите министри не са имали, но редовните би трябвало да получат.

Новият премиер Росен Желязков изтъкна сериозните усилия, положени за осигуряването на широка парламентарна подкрепа за кабинета, което предполага "загърбване на всякакви идеологически ,политически или личностни различия".

"Нашето коалиционно споразумение, към което се присъедини и четвъртият субект в лицето на ДПС-ДПС, е залог за това да съумеем през следващия месец да изготвим и да представим на НС и на обществото програма за управление, в която да има не само цели и приоритети, а конкретни политики, програми и тяхната финансова защита. Защото няма нищо по-важно в момента от това - обществото да получи уверенията, че държавното управление ще се занимава с проблемите на обществото, с ясна парламентарна подкрепа. За това и призрактът на постоянните избори, които не могат да излъчват власт, един път завинаги в рамките на един управленски мандат, ще бъдат отложени", каза Росен Желязков, министър-председател.

Като първа задача Желязков очерта да се вдъхне увереност в държавната администрация и необходимият стимул, за да може тя да функционира мотивирано.

"Няма време за губене, 100-те дни толеранс отдавна останаха в миналото. А и дебатите днес в пленарната зала показаха ,че толерансът понякога е въпрос на личностно поведение, а не въпрос на политически осмислено действие".

Бивш и настоящ премиер, нови и досегашни министри се разделиха с уверение за плавно и безпроблемно предаване на властта.

Димитър Главчев се връща в Сметната палата като председател, стана ясно от думите му пред медиите днес.

[БНР](#)

✓ България може да поиска извънредни конвергентни доклади от ЕК и ЕЦБ за влизане в еврозоната

До края на януари България може да поиска извънредни конвергентни доклади от ЕК и ЕЦБ за влизане в еврозоната, съобщи бившият финансов министър Людмила Петкова. Тя пристигна в Министерството на финансите, след като участва в церемонията по приемане на властта от редовния кабинет.

Петкова ще остане в министерството като заместник на Теменужка Петкова и увери, че новият министър получава в наследство стабилни финанси:

"Разбира се, че ще оставя по-добро наследство. Знаете, че бюджетът е на 3% за 2024-та. Вчера се прие и Законът за събирането на приходи и за извършването на разходи. Очакваме да бъде издаден указът от президента, съответно публикуван в най-скоро време, така че да бъдат спокойни всички. Знаете, че заплатите и пенсиите в закона са посочени като основен приоритет и съответно изплащането им в пълен размер, в който се дължат".

Стабилизирането на държавните финанси ще бъде основната задача на новия финансов министър Теменужка Петкова. Тя заяви, че България има шанс да въведе еврото, който според нея не трябва да бъде изпускан.

✓ АДФИ установи 379 нарушения в последното тримесечие на миналата година

Финансовите инспектори на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) са установили 379 нарушения и са съставили 214 акта за установяване на административни нарушения (АУАН) по време на инспекциите, проведени в периода 1 октомври

- 31 декември 2024 г.

За този срок финансовите инспектори са приключили 156 финансови инспекции и проверки. От тях 104 са възложени от министъра на финансите и 19 финансови инспекции са възложени във връзка с постъпили постановления от органите на прокуратурата, съобщиха от АДФИ.

Проверени са 452 обществени поръчки на обща стойност 326 605 813 лв. и 1816 договора на обща стойност 255 269 977 лв. Най-често установяваните нарушения са на Закона за обществените поръчки, Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор, Закона за счетоводството, Закона за публичните финанси, както и на подзаконовите нормативни актове, посочват от АДФИ.

Констатирани са 42 непроведени или неоснователно проведени обществени поръчки на обща стойност 21 838 865 лв. Установените нецелево разходвани средства са в размер на 881 175 лв., от които по време на инспекциите са възстановени в бюджета 276 008 лв., а за останалите с оглед възстановяването им са предприети действия по реда на Закона за държавната финансова инспекция (ЗДФИ).

В хода на инспекциите са разкрити причинени вреди за 1 288 580 лв., като от тях са възстановени 129 997 лв. Съставени са 6 акта за начет.

Контролните органи на АДФИ са констатирали 16 индикатора за измама по смисъла на § 1, т. 9 от Допълнителните разпоредби на Закона за държавната финансова инспекция.

През отчетния период с най-висок дял са финансовите инспекции в общини (70%), следвани от търговски дружества с държавно или общинско участие в капитала (15%), други разпоредители с бюджет по държавния или общинския бюджет (11%), министерства (3%) и други обекти (1%).

Мениджър

✓ Индустрията в еврозоната показва признаци на възстановяване, но все още е в рецесия

Индустриалното производство в еврозоната нарасна според очакванията през ноември 2024 г., но не достатъчно, за да изтрие предишни загуби и новите данни е малко вероятно да сигнализира за голям обрат за сектор във втората му година на рецесия, показаха данни на Евростат, цитирани от [Ройтерс](#).

Индустриалното производство в 20-те държави, споделящи еврото, се е повишило с 0,2% на месец след подобно повишение през октомври, най-вече поради по-високото производство на енергия и потребителски стоки за дълготрайна употреба.

Но в сравнение с година по-рано производството е намаляло с 1,9% и остава доста под нивото на блока преди пандемията. Промислеността е в дълбока рецесия, тъй като растящите енергийни разходи, слабото търсене от Азия, по-евтината конкуренция и неспособността на германския автомобилен сектор да се приспособи към променящите се модели на потребление - всичко това тежи върху продажбите. Въпреки че месечните количества на производството често са нестабилни, лошите данни за поръчките, особено от Германия, най-голямата икономика в блока, предполагат, че не се вижда смислено възстановяване, дори ако секторът може да достигне дъното.

Този спад беше достатъчно голям, за да доведе общия растеж на Германия до отрицателна територия през 2024 г. за втора поредна година и вероятно да запази общия растеж на еврозоната доста под 1%. В сравнение с година по-рано Германия регистрира най-големия спад на индустриалното производство сред най-големите страни в еврозоната, но Франция, Италия и Испания имат отрицателни показания, припомня Ройтерс.

✓ Британски анализатори: Глобалният икономически растеж може да спадне с 50% за 20 г. от климатични сътресения

Глобалният икономически растеж може да се срине с 50% между 2070 г. и 2090 г. поради катастрофални шокове от изменението на климата, освен ако политическите лидери не предприемат незабавни действия за декарбонизиране и възстановяване на природата. Това сочи доклад на експерти по управление на риска, цитиран от в. Guardian.

Острото предупреждение от експертите значително увеличава оценката на риска за глобалното икономическо благосъстояние от въздействията на изменението на климата като пожари, наводнения, суши, покачване на температурата и съсипване на природата. В съвместен доклад с учени от Университета на Ексетър, публикуван в четвъртък, експертите, които използват математика и статистика за анализ на финансовия риск за бизнеса и правителствата, призовават за ускорени действия от страна на политическите лидери за справяне с климатичната криза. Без спешни действия за ускоряване на декарбонизацията, премахване на въглерода от атмосферата и възстановяване на природата, вероятният най-лош удар върху глобалните икономики ще бъде 50% през двете десетилетия преди 2090 г., се казва в доклада.

Увеличение на температурите 3 и повече градуса по Целзий до 2050 г. може да причини повече от 4 милиарда смъртни случая, значителна социално-политическа фрагментация в световен мащаб, бърза загуба на капитал от държавите и дори изчезване, предричат авторите на доклада. Санди Тръст, водещият автор на доклада, каза, че няма реалистичен план за избягване на този сценарий. Според експерта, икономическите прогнози, които изчисляват, че щетите от глобалното затопляне ще бъдат едва 2% от глобалното икономическо производство при повишаване с 3 градуса по Целзий на средната световна температура на повърхността, са неточни и заслепяват политическите лидери за рисковете от техните политики.

Оценките на климатичния риск, използвани от финансови институции, политици и държавни служители за оценка на икономическите ефекти от глобалното затопляне, са погрешни, се казва в доклада. Досега се пренебрегват очакваните тежки последици от изменението на климата, сред които повратните точки като повишаване на морската температура, миграция и конфликт в резултат на тези процеси.

[Business.dir.bg](https://business.dir.bg)

✓ Новият енергиен министър Жечо Станков се заема с ограничаване на ценовия ръст на тока

Жечо Станков пое поста министър на енергетиката в правителството, ръководено от Росен Желязков. По време на срещата си със своя предшественик Владимир Малинов министър Станков очерта основните приоритети в работата на Министерството на енергетиката.

Сред тях са усилията за гарантиране на енергийната сигурност на страната, като акцент в тези усилия ще бъде поставен върху стабилността и устойчивостта на енергийната инфраструктура, съобщи от Министерството на енергетиката.

В условията на продължаваща сериозна волатилност на цените на електроенергията в региона, са необходими допълнителни усилия за компенсирание на небитовите потребители. Това има водещо значение за блокиране на инфлационните процеси и защита на доходите на домакинствата чрез ограничаване на факторите за ценови ръст, подчерта министър Станков.

Мерките за стабилизиране и развитие на българската енергетика, включително и чрез изграждане на нови ядрени мощности и ПАВЕЦ, както и подкрепата на възлищните централи в страната за осигуряване на енергийна стабилност са без алтернатива, подчерта още министър Станков.

Екипът на Министерството на енергетиката ще работи активно за създаване на условия за привличане на инвестиции в енергийния сектор. Ускореното интегриране на европейското законодателство, свързано с енергията от ВЕИ, също е сред приоритетите, посочени от министъра на енергетиката, допълват от енергийното ведомство.

Участието в ключови енергийни инициативи на ЕС, като водещо условие за лидерството на страната при формиране на регионални позиции за Югоизточна Европа в сектора е фактор за пълноценна и успешна защита на националните интереси в сектора, изтъкна министър Станков, се посочва още в съобщението.

Кой е новият министър на енергетиката

Жечо Станков е роден е на 4 август 1982 г. в Бургас, според справка на страницата на Народното събрание. Той е магистър по икономика от университета в Регенсбург, Германия. Работил е като маркетинг директор, както и консултант по енергийни проекти, сочи информацията на официалния сайт на ГЕРБ.

Станков е съосновател и секретар на "Българска асоциация компресиран природен газ" (Браншова организация в енергетиката). Той е бил председател на Българския енергиен холдинг (БЕХ), както и заместник-министър на енергетиката във втория кабинет на Бойко Борисов, както и депутат от ГЕРБ-СДС в 44-ото и от 46-ото до 51-вото Народно събрание.

По рано днес парламентът избра редовно правителство с премиер Росен Желязков, а в Министерския съвет се състоя церемонията по предаване и приемане на властта.

Служебният министър на енергетиката Владимир Малинов по време на брифинг на 8 януари в Министерски съвет, че възобновяването на ПАВЕЦ "Чаира" е приоритет. Министър Малинов подчерта значимостта на ПАВЕЦ "Чаира" за балансиране на българската електропреносна система, за сигурността на доставките на електроенергия и за възможността за продължаване на растежа на възобновяемите енергийни източници.

✓ Силен спад на приходите от търговия с CO2 квоти за България през 2024 г.

Годишните приходи от търговия с квоти емисии от инсталации (EUA) за страната възлизат на 822,2 млн. евро за 2024 или съществен спад от над 345 млн. евро спрямо година по-рано. Това е спад на приходите с около 30% само за една година. Така седемгодишната тенденция за непрекъснат ръст на приходите от търговия с квоти емисии от инсталации е прекъсната. Това показва информация, публикувана от МОСВ.

Броят на квотите емисии CO2 от инсталации, които са изтъргувани чрез аукцион, е 12,7 млн. или с 9,3% по-малко спрямо предходната година. Съгласно календара на ЕЕХ за 2025 г., броят им ще бъде 13 137 532, като тази стойност ще претърпи корекция, след като през месец юни 2025 г. излезе прегледът на ЕК за общия размер на квотите в обращение в ЕС и

решението относно количествата квоти, които ще постъпят или ще бъдат освободени от Резерва за стабилност на пазара на квоти емисии за периода септември 2025 г. - август 2026 г.

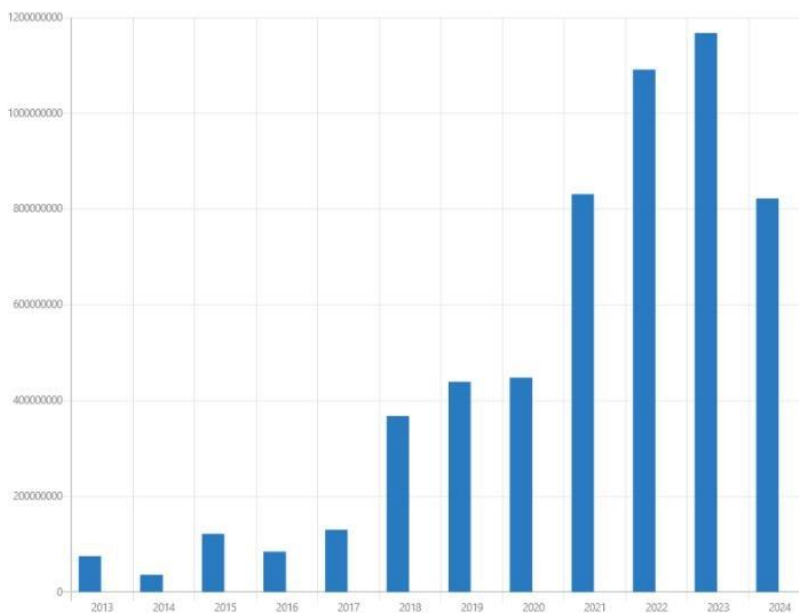
Цени на квоти емисии EUA

Цените на квотите емисии се търгуват под прогнозите за 2024 г., като тези на аукцион не успяха да преминат над 76 евро/т CO₂. Средната цена на квоти емисии, реализирани на съвместни аукциони, е около 65 евро/т CO₂ за 2024. Цени между 50 и 60 евро/т CO₂ не са изолиран случай, но все пак преобладават тези между 60 и 70 евро/т CO₂. Най-високата цена за годината е 75,35 евро/т CO₂ (3 юни 2024 г.).

Търсенето е повлияно от слабостта на промишления сектор, мекото време и увеличеното производство на енергия от възобновяеми източници.

От гледна точка на предлагането, пазарът отчита излишък, дължащ се главно на предварителното пласиране на квоти за финансиране на пакетите по REPowerEU. Съответно общото предлагане на разрешителни за годината се свива с около 1 %, което е значително по-малко от линейния коефициент на намаление от 4,3 %. Следователно, между 2025 и 2030 г. се очаква по-силно намаляване на количеството на разрешителни в обращение. Това от своя страна показва, че през следващите години могат да се очакват по-високи цени на EUA.

Приходи от търговия с емисии (EUA) за България, евро

Графика: ЕМИ въз основа на данни от МОСВ

Графика: Институт за енергиен мениджмънт/МОСВ/ZeNews

Очаквания за цените на квотите емисии

През декември 2024 г. ABN - Амго публикува прогноза за движението на цените на квотите емисии CO₂ през 2025 г. През настоящата година се очаква цените да се понижат през февруари и март, тъй като несигурността на пазара на газ ще се изчисти. Възможно е възстановяването на търсенето на EUA от производствения сектор да набере скорост през първата половина на 2025 г., след което да се забави през втората половина на 2025 г. Тази загуба на инерция е следствие от очакваните мита при новата администрация на САЩ, които ще предизвикат нетно неблагоприятно въздействие върху растежа и разминаване в лихвените проценти по паричната политика отвъд Атлантика през 2025 г.. Това означава, че търсенето на квоти емисии CO₂ за промишлени цели се очаква да бъде скромно през втората половина на 2025 г.

Съответно търсенето на EUA през 2025 г. ще се определя главно от енергийния и корабния сектор през третото тримесечие на 2025 г. Във връзка с това се очаква търсенето на EUA от енергетиката да бъде по-ниско от средното за годината поради непрекъснатото намаляване на емисиите от този сектор, тъй като делът на възобновяемите енергийни източници в енергийния микс продължава да се увеличава с повече инвестиции. Цените на EUA ще продължат да зависят от развитието на газовите пазари и метеорологичните условия, предвид недостатъчния капацитет за съхранение на електроенергия (капацитетът за съхранение спомага за изглаждане на непостоянството в производството на енергия от възобновяеми

източници). Следва да се има предвид, че секторът на корабоплаването ще предаде за първи път квоти за емитираните през 2024 г. емисии на ПГ, което също ще окаже натиск на цените в посока нагоре. В заключение през 2025 г. очакванията са цените да се понижат в началото на годината, а през втората половина на 2025 г. да възвърнат динамиката си. За първото тримесечие на годината прогнозата на ABN AMRO е за 65 евро/т CO₂, за второто тримесечие е 67 евро/т CO₂, за трето тримесечие е 73 евро/т CO₂ и за четвъртото тримесечие 78 евро/т CO₂.

По-ниски цени предвиждат глобалните макромоделни на Trading Economics, според които въглеродните квоти на ЕС през 2025 г. ще се търгуват на ниво около 64-65 евро/т CO₂.

Октомврийската прогноза на Reuters е за средна цена около 76,88 евро/т CO₂ за 2025 г. и 92,48 евро/т CO₂ през 2026 г.

Приходите от търговия с квоти - важен елемент от ценовата политика на КЕВР

Приходите от квоти емисии в България са важен инструмент за стимулиране на нисковъглеродно развитие. Във Фонд "Сигурност на енергийната система" се внасят 100% (до юни 2016 г. - 77%) от приходите от тръжна продажба на всички разпределени на Република България квоти емисии за инсталации на парникови газове, които се използват за намаляване на цената за задължения към обществото.

В решение Ц-17/ 30.06.2024 за ценовия период юли 2024-юни 2025 прогнозните приходи от продажба на квоти емисии са оценени на 1 574 443 хил. лв. при цена от 70 евро/т CO₂.

За първите шест месеца от ценовия период изпълнението на прогнозните приходи е приблизително 55%.

3e-news.net

✓ Премиерът Росен Желязков: До месец ще представим управленска програма с конкретни политики и финансови разчети

Стабилни финанси и план за тяхното балансиране, успокояване на напрежението в страната и провеждане на очаквани от обществото социални политики - бяха част от действията, които министър-председателят Росен Желязков посочи като приоритетни за новоизбрания кабинет при стъпването в длъжност на правителството. На церемонията по предаване и приемане на властта в Министерския съвет премиерът акцентира върху първите задачи на кабинета и подчерта, че не очаква „100 дни толеранс“ – идея, която по думите му е останала в миналото.

„Нашата задача е в един добър синхрон между различни политически субекти, които са част от коалиционното споразумение, да впрегнем държавната машина за изпълнение на политическите цели и приоритети, които са залегнали в нашето споразумение и ще бъдат база за правителствената програма“, заяви Желязков. Министър-председателят изтъкна, че през следващия месец кабинетът ще представи програма за управление, в която ще има не само цели и приоритети, но и конкретни политики и програми и тяхната финансова защита. „Няма нищо по-важно в момента от това обществото да получи уверенията, че държавното управление ще се занимава с проблемите на обществото, с ясна парламентарна подкрепа“, добави Желязков.

„Приключваме мандата на служебното правителство с удовлетворение от свършената работа, работихме за интереса на държавата и на българските граждани, спазвайки Конституцията законите на страната“, заяви от своя страна служебният премиер Димитър Главчев. Като част от свършеното в рамките на мандата той изтъкна запазването на Европейският път на България, пълноправното приемане на страната ни в Шенген и определения срок за приемане на страната ни в ОИСР. Посочи също така, че се очаква до дни България да покрие и последния, четвърти, критерий за членство в еврозоната. „Да има редовно правителство е начин да се разреши политическата криза и да има кабинет, който да се ползва с политическа подкрепа, каквато ние нямахме“, заяви още Главчев и пожела успех на новото правителство.

✓ Нуждата от енергия за работата на изкуствения интелект ще бъде движеща сила за инвестициите в климатичните технологии през 2025 г.

Стартъпите в енергийния сектор изпревариха производителите на електрически автомобили и батерии като най-добрата глобална инвестиция в климатични технологии за първи път от 2020 г. Те направиха това, тъй като нарастващото търсене на изкуствен интелект предизвика интерес към технологии, които могат да захранват центрове за данни с по-малко вредни емисии.

Рисковото финансиране за глобални енергийни стартъпи възлиза на 9,4 млрд. долара миналата година, което представлява увеличение от 12% спрямо нивата от 2023 г. Това е записано в доклад на специализираното издание Sightline Climate,

платформа за пазарно разузнаване, цитиран от Bloomberg. Според даннитех финансирането за стартиращи геотермални компании почти се утрои до 558 милиона долара, докато инвестициите в ядрена енергия почти се удвоиха до 1,9 милиарда долара.

Това се случва на фона на спада на общите инвестиции в климатични технологии през 2024 г., тъй като рисковите капиталисти остават предпазливи на фона на политическата несигурност в САЩ, трудната бизнес среда и корпорациите, които отслабват ангажиментите си за намаляване на въглеродните емисии. Докато глобалните стартиращи компании в областта на климатичните технологии привлякоха общо \$30 милиарда инвестиции миналата година, това е с 14% под нивата от 2023 г. А всичко това се случва след спад на вложенията от 24% през 2023 г. Sightline очаква рисковото финансиране да остане на по-ниски нива, вместо да нараства експоненциално, което може да застраши способността на света да достигне беземисионна икономика.

Въпреки това „драматичният спад на финансирането през 2023 г. няма да се повтори, тъй като индустрията се установява в ново нормално състояние“, казаха изследователите.

Стартиращите фирми в зелените транспортни политики са групата, която се класира на първо място в инвестициите в климатични технологии от 2020 г. до 2023 г.. Те обаче отбелязаха спад на инвестициите с повече от една трета на годишна база до 7,7 милиарда долара. Причината бе провалите на високо ниво като фалита на производителя на батерии Northvolt, като подобни случаи ограничиха на доверието на инвеститорите.

Междувременно енергетиката се очаква да продължи да бъде гореща инвестиционна област през 2025 г. благодарение на изкуствения интелект. Технологичните компании поеха големи ангажименти да закупват енергия, генерирана от геотермално и ядрено делене, в опит да осигурят енергийни центрове за данни. Те също са заложили на по-спекулативни технологии, като ядрения синтез.

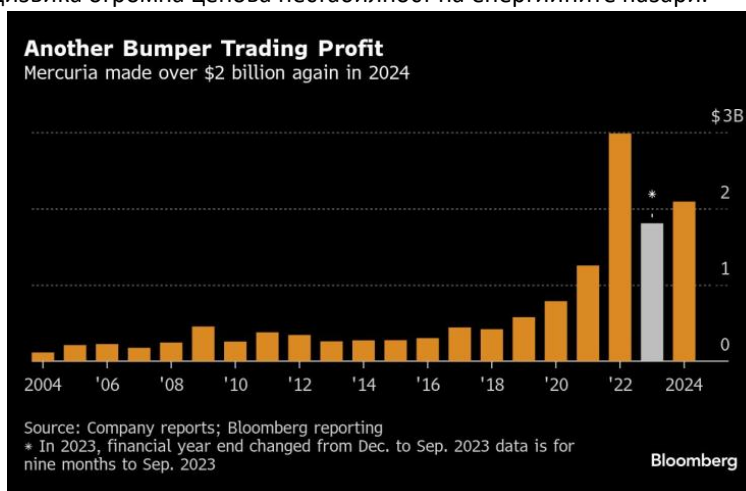
[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Енергийният търговец Mercuria е спечелил над \$2 млрд. за 2024 г.

Миналата година Mercuria Energy Group Ltd реализира печалба от малко над 2 млрд. долара, което е поредният отличен резултат за търговеца на енергия, въпреки че бумът в приходите от суровини започна да затихва.

Според запознати лица, пожелали да останат анонимни, тъй като информацията не е публична, през финансовата година до септември фирмата е спечелила 2,09 млрд. долара.

Трудно е да се сравни цифрата с предишни периоди, след като през 2023 г. Mercuria промени края на финансовата си година от декември. Резултатът за 2024 г. е по-нисък от рекордната печалба от 2,98 млрд. долара през 2022 г., но все пак далеч надхвърля всяка годишна печалба преди 2022 г., когато пълномащабната инвазия на Русия в Украйна прекъсна веригите за доставки и предизвика огромна ценова нестабилност на енергийните пазари.

Mercuria отново спечели на \$2 млрд. през 2024 г.

В момента, в който се успокоява най-печелившия досега период за търговците на суровини, някои от тях отчитат по-голям спад в печалбите от други. През 2024 г. приходите на Mercuria почти се изравняват с тези на много по-големия конкурент

Trafigura Group, който отчита 62% спад на приходите след загуба, свързана с предполагаемо неправомерно поведение на служители в Монголия.

Междувременно според консултантската компания Coalition Greenwich през 2024 г. банките на Уолстрийт се очаква да отчетат спад от около 20% в приходите от суровини, докато инвестиционната компания Citadel е на път да достигне резултатите си за 2023 г., събщи Bloomberg миналия месец.

Mercuria изплати още един голям дивидент на акционерите, ръководени от съоснователите Марко Дюнан и Даниел Джеги, заявиха хората. Компанията, в която Дюнан и Джеги притежават мажоритарен дял, изплати дивиденди в размер на 1,7 млрд. долара през 2024 г., след рекордния дивидент от 2,1 млрд. долара през 2023 г. Собственият капитал на групата в края на периода възлиза на 6,6 млрд. долара, казват запознатите.

Говорител на Mercuria отказа да коментира.

През изминалата година Mercuria започна да наема нови служители, като привлече някои от най-големите имена в областта на суровините, за да изгради търговски портфейли в областта на металите, втечения природен газ и въглерода. Компанията също така инвестира в енергийни танкери, дистрибуция на горива, батерии и съхранение на газ.

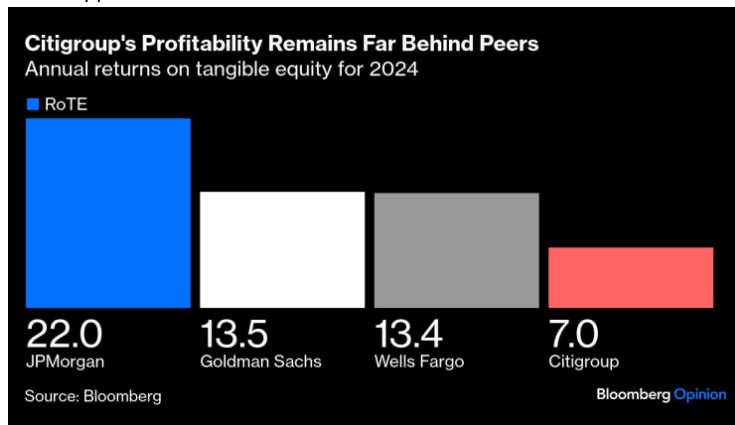
✓ Goldman Sachs и Citigroup са имащите и нямащите в банковия сектор

Нарастващото разделение между имащите и нямащите в банковия сектор на САЩ се прояви в сряда в годишните резултати на четирима кредитори.

Goldman Sachs Group Inc. повиши възвръщаемостта на собствения си капитал най-много сред конкурентите си, като задържа ръста на заплатите на банкерите, докато приходите скочиха. В другия край Citigroup Inc. намали целта си за рентабилност до 2026 г., която главният изпълнителен директор Джейн Фрейзър превърна в ключов показател на своя план за промяна.

Контрастът между тези две банки ясно показва как главният изпълнителен директор на Goldman Дейвид Соломон е избегнал сътресенията от последните години и е пренасочил банката към основните ѝ способности, докато Фрейзър все още се бори с трудната задача да вкара Citigroup във форма след годините на неправилно ръководство. Goldman увеличи възвръщаемостта на капитала си с 5,4 процентни пункта до 13,5% през 2024 г. в сравнение с предходната година. В Citigroup тя е наполовина по-ниска - 7% и само с 2,1 процентни пункта по-добра от предходната година.

Фрейзър трябва да извърви дълъг път, за да подобри резултатите на Citigroup. Преди това тя беше поставила за цел възвръщаемост от 11% до 12% през 2026 г., но в сряда намали тази цел на 10% до 11%. Преди отчетите консенсусната прогноза на анализаторите беше само 9% за 2026 г., според данни, събрани от Bloomberg. Въпреки това акциите на Citigroup поскъпнаха с близо 7% в началото на търговията, след като компанията заяви, че ще изкупи обратно акции за 20 млрд. долара през следващите няколко години.

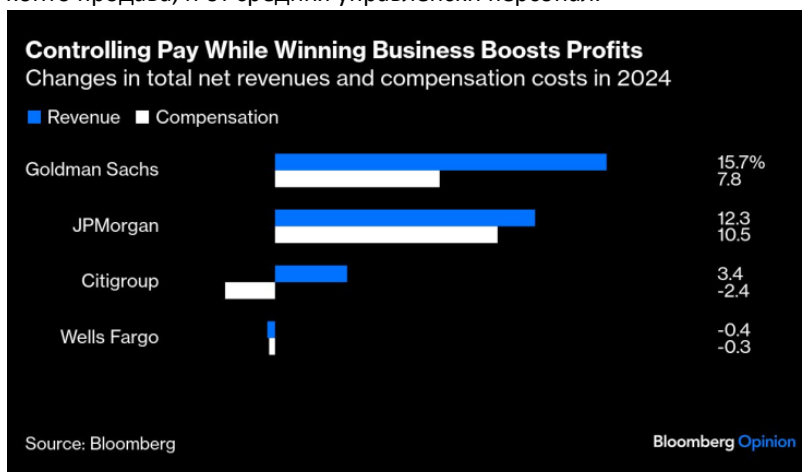
Печалбите на Citigroup остават зад тези на конкурентите

Разходите за персонал са обект на анализ в целия сектор, особено в инвестиционното банкиране, където служителите традиционно заемат голям дял от приходите и някои банки платиха прекалено много на най-добрите служители през последните няколко години на спад, за да ги спрат да напускат.

Goldman отчете най-ниското съотношение на разходите за възнаграждения към приходите през последните години - 31%. Това се дължи на факта, че общият приход за цялата година нарасна с 16%, което е два пъти повече от близо 8% ръст на

разходите за възнаграждения и е най-добрият ръст на горната граница на приходите сред банките, докладвали в сряда. Банката обеща на инвеститорите, че ще гарантира, че през добрите години по-голям ръст на възнагражденията ще отива в печалбите, отколкото за заплати на bankerите, тъй като се стреми да постигне средна възвръщаемост в средата на десетте години през всички пазарни цикли.

Миналата година Citigroup успя да намали разходите за персонал с почти 2,5%, въпреки че това беше по-малко от прогнозите на анализаторите. Коефициентът на възнагражденията беше 35,2%, което е подобрение спрямо 2023 г., но все още е много по-високо от нивата от по-малко от 30%, преди да започне реструктурирането си. Банката очаква да продължи да съкращава разходите за персонал, като ограничи вноските във фондовете 401(к) на хората с по-високи доходи и съкрати хора, свързани с бизнеса, който продава, и от средния управленски персонал.

Умерените разходи за заплати, комбинирани с добри приходи, са ключ за успешен бизнес

За сравнение, JPMorgan Chase & Co., която също отчете дейността си в сряда, имаше коефициент на компенсация от 28,9%, най-ниското си ниво през последните години, което ѝ помогна да повиши възвръщаемостта на материалния си капитал до 22% от 21% през 2023 г. Тя постигна това въпреки разходите за персонал, които нараснаха повече от тези на конкурентите, като се увеличиха с 10,5% през 2024 г., тъй като увеличи броя на служителите си с 2,4% до 317 000 души. От 2020 г. насам JPMorgan е увеличила броя на служителите си с 62 000 души - това поставя в различна светлина прогнозите, че изкуственият интелект ще доведе до закриването на 200 000 работни места в банковия сектор в бъдеще, според неотдавнашно проучване на Bloomberg Intelligence.

Рентабилността и ръстът на заплатите на JPMorgan потенциално ѝ дават по-силна ръка при по-строги изисквания за присъствие в офиса: Тя планира да направи петдневната работна седмица задължителна за повечето служители. Според докладите някои от тях са недоволни от тази политика, но банката не очаква да съкрати работници като част от плана си, заяви главният финансов директор Джереми Барнъм пред репортери в телефонен разговор в сряда.

Четвъртата банка, която докладва, Wells Fargo & Co., все още се бори с регулаторния лимит за растежа си, въпреки че той може да бъде премахнат тази година. Общите ѝ приходи се свиха с едва 0,4%, а разходите ѝ намаляха с още по-слаби 0,3%. В резултат на това коефициентът на компенсация се влоши незначително.

Банковите инвеститори очакват силна 2025 г., като прогнозите са, че настъпващата администрация на Тръмп ще разпали ентузиазма на пазарите и сключването на сделки. Приходите от кредитиране също би трябвало да се подобрят, тъй като по-силното търсене компенсира намаляването на лихвените проценти.

Проблемът с инфлацията остава. Пазарите бяха подкрепени от малко по-ниските данни за базисната потребителска инфлация през декември, публикувани в сряда, но главният изпълнителен директор на JPMorgan Джейми Даймън заяви, че очаква ръстът на цените да се запази с по-високи темпове за известно време. Това би било лоша новина за разходите на банките и за доверието, което би трябвало да стимулира сделките, търговията и заемите на техните клиенти. Предстоящата година може да се окаже трудна.

✓ Как държавата е на път да взриви енергетиката през тавана на приходите

Държавата обича да се прави на Робин Худ - да взема от едни и да дава щедро на други. Това обаче не просто е груба държавна намеса в частния сектор, но изкривява пазара до такава степен, че може да доведе до сериозни проблеми и в крайна сметка да причини повече вреди, отколкото да помогне. Именно такъв е случаят с въвеждането на таван на приходите на производители на електрическа енергия. Или по-точно казано, с неговото удължаване и през 2025 г., без да има основание за това. Въпросният таван засяга ВЕИ-та, АЕЦ "Козлодуй", НЕК и донякъде въглищните производства. А целта е една - с "одържавяването" на част от приходите да се набавят достатъчно средства, за да може едрият бизнес да получи компенсации за разходите си за ток. Така работеше механизмът в предишните две години, когато наистина имаше кризисна ситуация с газа и оттам с цените на енергията. Но сега това не е така и има редица пазарни механизми, които могат да гарантират ценова стабилност при тока. Освен това подобно грубо и на практика незаконно вмешателство е на път да взриви енергийния сектор, да прогони инвеститорите, като наруши финансите на дружествата, които работят по годишен бизнес план, одобрен и от банките, които са кредитирали инвестициите им. А това е повече от проблем, който е на път да излезе далеч извън рамките на енергетиката. Самото компенсирание на бизнеса за тока също води до изкривявания и до ленивост по отношение на енергийните спестявания, а според някои - дори до трупането на печалби. Най-големи получатели на въпросните компенсации са най-енергоемките заводи като "Лукойл", металообработващите и миннодобивните предприятия. Още по-абсурдна е ситуацията с оглед "наказаните" ВЕИ производители, чиято електроенергия е с по-ниски, а в някои случаи дори отрицателни борсови цени. И които сега трябва да платят икономическите рискове на други бизнеси. Как се стигна дотук Таванът на приходите не е нещо ново за производителите на ток у нас, но ако допреди година-две това звучеше по-смислено, то сега вече той е абсолютно ненужен и изразява единствено искането на бизнеса и този път държавата да се погрижи за него. Особено след като работодателите заплашат с протести. Таванът на приходите е заложен в проекта за удължителния бюджет до края на март 2025 г. и предвижда размерът му да се определя от правителството. Което е и големият риск - без ясна методика, без публично обсъждане и със задна дата (от 1 януари 2025 г.) може да се отнемат част от приходите на цял един сектор, който и досега не знае откъде ще му "отрежат главата" - през врата или през кръста. Бизнес лидерите съветват: Как да сте добри с финансите В момента пределната стойност за ВЕИ-тата е 300 лв./мВтч, като над тази сума всички приходи от продажбата на ток се изземат. Най-ниският таван е определен за АЕЦ "Козлодуй" - 150 лв./мВтч, тъй като централата, изплатена още преди десетилетия, има най-ниски производствени разходи. А прагът за НЕК е 200 лв. за мВтч. При тецовете обаче сумата е значително по-висока - 300 лева плюс стойността на самите въглеродни квоти, при това умножена с коефициент. Или около 500 лв. Което отново дава привилегия на най-замърсяващите и скъпи технологии. Таванът на приходите бе въведен преди около две години и макар мярката пак да беше спорна, донякъде бе оправдана. В пазарно отношение сега ситуацията е много по-различна, а цените - много по-ниски, което поставя под въпрос нуждата от подобни компенсации. Например - през декември 2024 г. цената е била 275.02 лв., показва справка в база данните на Фонд "Сигурност на електроенергийната система" (ФСЕС). А от началото на януари средната борсова стойност е около 240 лв. за мегаватчас. Всичко това води до логичните последици - в края на м.г. организациите на ВЕИ бизнеса и Националната енергийна камара обявиха, че ще настояват да се сезира Конституционният съд, като е много вероятно случаят да стигне и до Брюксел. Въпреки това обаче депутатите от бюджетната комисия в парламента набързо приеха това да важи и през тази година, а в пленарната зала бе прието таванът да бъде определен от правителството. В безпрецедентно отворено писмо на ВЕИ бизнесът се обяви срещу изземането на приходите и обяви, че дружествата ще бъдат подложени на недопустимо двойно облагане. С други думи, веднъж производителят внася като целева вноска разликата между пазарната цена и тавана, когато пазарната цена надвишава тавана, и втори път същата сума се включва в изчислението на 5% вноска към ФСЕС, което представлява недопустимо двойно данъчно облагане. Всичко това би довело до криза и липса на инвеститорски интерес, смятат от бранша. И тук трябва да се има предвид, че през последните три години над 2 млрд. лв. са вложени в нови соларни централи, мрежа, подстанции, батерии и т.н. Заетите в този сектор пък са над 10 хил., като много от тях работят и по проекти в цяла Европа.

Как държавата е на път да взриви енергетиката през тавана на Като представители на асоцииран интерес в годините сме заявявали многократно подкрепата си относно пълната либерализация на пазара, като за целта е необходимо да се прекрати кръстосаното субсидиране на бизнеса и на крайните потребители за сметка на енергийните производители", пише в позицията на представителите на възобновяемия енергиен сектор. Според него са нужни стимули за гъвкаво

потребление от страна на индустрията, съобразено с периодите на производство с по-ниски цени, които от своя страна съвпадат с периодите на високо производство на ВЕИ енергия, както и възползването в пълна степен от средствата по Плана за възстановяване, свързани със системи за съхранение на енергия. Реципрочно Последно таванът за големите енергийни консуматори бе 180 лв. на мВтч, над който държавата покрива разходите за енергия на бизнеса. И в предишните години, както и сега, обаче не се обсъждат или прилагат възможността бизнесът да хеджира риска с цената на тока с пазарни механизми като дългосрочни продукти на борсата или пък договори за разлика. След като държавата ще поема риска на целия бизнес за повишаването на цената на тока, е справедливо същия този бизнес, реципрочно да връща на държавата (в случая ФСЕС) съответните суми, когато цената на тока е по-ниска от 180 лв./МВтч. През пролетните и есенните месеци традиционно енергията се търгува на много ниски цени поради слабото потребление и изобилното ВЕИ производство. Друг вариант е подобно хеджиране да се направи през фючърсни сделки за електроенергия. Цените към момента за 2025 г. са именно около 90 евро/МВтч, така че едрият бизнес разполага и с тази възможност. При което компенсирателното на по-малките през държавния механизъм ще придобие съвсем други измерения. Засега кой колко точно получава през компенсациите за ток обаче не е съвсем ясно. Според експерти това е трудно да бъде обобщено, тъй като фондът не компенсира директно енерго интензивните дружества, а това става през търговците на ток, които им доставят електрическата енергия. Със сигурност обаче не е евтино - данните на ФСЕС например показват, че от 1 юли м.г. до 7 януари за компенсации са били изплатени над 540 млн. лева (543.3 млн. лв.). Шансът ЕК да накаже България заради непозволена намеса на пазара е огромен. Но вероятността фирмите да си върнат вече отнетите приходи обаче е минимална, показва опитът от последните десетина години, базиран на подобни решения. В тази ситуация един от най-възможните сценарии за близките години е България да се превърне в нетен вносител на електроенергия. А част от бизнеса да се насочи към Румъния, Гърция или друга близка държава с ясна бизнес среда и регламенти. И после да продава на България с печалба, както междувпрочем вече направиха мнозина. Просто защото в България бизнес (почти) не се прави.

Cross.bg

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, Денят започва"

- Тема: За изхода от политическата криза и приоритетите в управлението.
- Тема: В опозиция - ходовете на „Продължаваме Промяната - Демократична България" Гост Надежда Йорданова.
- Тема: Зад данните на инфлацията и пътят към еврозоната - какви са очакванията.
- Тема: Прогнози за цените на основните хранителни продукти - потребителските сметки и анализът на експертите.

БТВ, "Тази сутрин"

- Тема: Дойде ли края на политическата криза
- Тема: За кабинета Желязков; Гост - Румяна Бъчварова
- Тема: Какви приоритетите на ПП-ДБ ще се включат в управленската програма на правителството

Нова телевизия, „Здравей България"

- Тема: Парламентът одобри кабинета „Желязков".
- Управляващи и опозиция - разговор с Станислав Балабанов от „Има такъв народ" и Ивайло Мирчев от „Демократична България".
- Тема: В рубриката „Високо напрежение" с Татяна Йорданова - как без да подозирате телефонният ви номер може да бъде използван в измамна схема?
- Тема: След решението на депутатите ВСС да не може да избира „тримата големи" в правосъдието и отлагането на процедурата по избор на нов главен прокурор - ще стигнат ли поправките до Конституционния съд?

Всички досегашни броеве на "ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ" от началото на 2023 г. до днес може да намерите на адрес: <https://bica-bg.org/bg/14/medii.htm> В секция МЕДИИ/ЕЖЕДНЕВЕН МЕДИЕН МОНИТОРИНГ на уебсайта ни е запазен и пълен архив.